

Valt er wat te zien?

Openheid creëert grotere sociale controle in stadspark

Het Cantonspark in Baarn is een prachtig oud juweel, maar er heerst een onzure sfeer doordat het park een schuilplaats is van vandalen en criminelen. Boombeheerder Hans Knotters doet zijn uiterste best om het park zo open mogelijk te maken, zodat de sociale controle van buitenaf wordt vergroot.

Auteur: Santi Raats

Boombeheerder Hans Knotters.

Het Cantonspark in Baarn is een park van 3,5 ha groot. Ooit was dit park het landgoed van een familie en in het eerste decennium van de vorige eeuw legde een schatrijke Amsterdammer er een park op aan met kassen en allerlei gebouwtjes, met als centraal punt een wintertuin met tropische bomen en planten. Op het park lagen vroeger tennisbanen. Langs het voetpad is nog steeds een tennishuisje te zien dat diende als verkleedruimte voor de dames. In 1987 werd het park voor één gulden overgedragen aan de gemeente Baarn, die er een openbaar park van maakte onder voorwaarde dat de bijzondere botanische meerwaarde van het park als zodanig zou worden beheerd. Het gebouw waar vroeger de wintertuin in zat, wordt volop gerestaureerd. Werkers zijn er druk mee bezig. Oude glorie straalt vanuit alle hoeken van het park de bezoeker tegemoet. 'Later werd dit een hortus botanicus van de Universiteit Utrecht,' legt Hans Knotters - hij stamt af van een familie van wilgenknotters - uit, 'maar nu niet meer; alle kassen zijn inmiddels weg. In de jaren zestig verhuisde de universiteit zijn botanische studieactiviteiten naar de Uithof.'

Nog steeds staan hier heel veel bijzondere soorten, oude heren die stammen uit de tijd van de aanleg, waarvan een heel aantal rond de 25 meter hoog en met een stamomtrek van gemiddeld vier meter: Sequoiadendron giganteum (mammoetboom), twee Metasequoia glyptostroboides (metasequoia), Quercus castaneifolia (kastanjebladige eik), Taxodium distichum (moerascipres), Ulmus laevis (fladderiep), Abies veitchii (Japanse zilverspar, minder grote stamomtrek). Knotters leidt trots rond. 'Ook staan er Taxus, een prachtige solitaire rode beuk met daaronder een zorgvuldig bewaarde hoop bladeren die als humus moeten dienen, magnolia's, een zakdoekjesboom die in zijn bloeiperiode veel toerisme trekt, iepen, Buxus ilex, aparte Rhodo's en Liquidambar om maar wat te noemen.' De gemeente probeert alles te onderhouden met het beperkte budget dat zij heeft, maar kan niet voorkomen dat op verschillende plekken parels van bomen in de verdrukking of tussen een wildgroei aan laagbeplanting staan. Maar op het moment dat Boomzorg op bezoek is, laat boombeheerder Knotters hulst, coniferen en laurier niet verwijderen om bijzondere soorten vrij te zetten, maar om een andere reden: 'We hebben erg veel last van vandalisme. Jongeren klimmen na sluitingstijd over het hek en maken van binnenuit de poort open waarna zij met auto's en brommers

Vandalen hebben een colonnade aan de vijver beschadigd en het hek hebben ze eruit getrapd.

Een beproefde methode is meer zichtgaten creëren.

het park inrijden. Ze vallen parkbezoekers en wandelaars lastig, dealen, gebruiken hier drugs en zijn vernielzuchtig. Daarginds staat bijvoorbeeld een colonnade aan de vijver; die hebben ze beschadigd en het hek eruit getrapd. In de dagen dat er ijs lag, hebben deze jongeren het stenen beeldje dat midden in de vijver prijkte, van zijn sokkel af getrapd.'

Knotters laat aan de rand van het park zien waar hij nu aannemer Eemfors uit Amersfoort laat snoeien en dunnen. 'Er wordt veel ingebroken in deze buurt. Het park dient als schuilplek voor vandalen. Daarom gaan we deze laurierstruiken terugsnoeien tot op borsthoogte. Daarmee wordt het zicht vanuit de huizen en flats op het park groter. Het is een beproefde methode om meer zichtgaten te creëren in een park ter bevordering van de veiligheid. In het centrum van Baarn ligt de zogeheten Pekingtuin. Daar was het een tijdje geleden met de sfeer net zo slecht gesteld als hier in het Cantonspark. Door er voor openheid te zorgen, verdween de criminaliteit als sneeuw voor de zon. Gelukkig is niet alle jeugd crimineel. Veel jongeren hebben goede intenties en zijn van harte welkom om het mooie park te komen bekijken.'